

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Ochrana dítěte před technologickým sledováním ze strany rodičů“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 25. března 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Moderní technologie dávají rodičům do rukou nástroje, které umožňují sledovat pohyb, komunikaci i chování dítěte v dosud nevídaném rozsahu. Aplikace rodičovské kontroly, GPS náramky, monitoring sociálních sítí či skrytá instalace sledovacího softwaru však vyvolávají závažné otázky o právu dítěte na soukromí, autonomii a důstojnost. OSPOD a školy čím dál častěji řeší situace, kdy nadměrná kontrola ze strany rodičů dítě poškozuje, vede k narušení důvěry a ohrožení jeho zdravého vývoje. Seminář se zaměří na právní i etické hranice rodičovského dohledu, na vyvážení práva rodiče chránit dítě a práva dítěte na soukromí. Účastníci získají přehled právních nástrojů, doporučených postupů a metod práce s rodinou v situacích, kdy technologické sledování přerůstá v ohrožení. Diskutovány budou i preventivní přístupy, mediace a způsoby, jak posilovat vztah důvěry mezi rodiči a dítětem namísto jednostranné kontroly.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- rozlišit přiměřené a nepřiměřené formy technologického dohledu nad dítětem
- identifikovat ohrožení dítěte plynoucí z nadměrného sledování
- aplikovat § 6 ZSPOD na situace narušení práva dítěte na soukromí
- argumentovat nejlepší zájem dítěte ve vztahu k právu na ochranu osobních údajů
- komunikovat s rodiči o hranicích sledování a jeho rizicích

- vysvětlit dítěti jeho práva přiměřeným jazykem
- dokumentovat případy technologického sledování v souladu s právem
- spolupracovat se školou, psychologem a dalšími odborníky
- využít mediativní a restorativní nástroje při řešení konfliktů v rodině
- rozeznat, kdy je sledování ohrožující a vyžaduje zásah OSPOD
- připravit přezkoumatelné vyjádření pro soud či správní orgán
- reflektovat mezinárodní standardy ochrany soukromí dítěte
- pracovat s rodiči preventivně, aby do technologií nevkládali neomezenou kontrolu
- sestavit doporučení pro školy a obce k osvětě o dětském soukromí

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Fenomén technologického sledování dětí

- přehled nástrojů: rodičovské aplikace, GPS, monitoring komunikace
- rozdíly mezi ochranou a kontrolou
- motivace rodičů: strach, nedůvěra, potřeba kontroly
- kdy se dohled stává ohrožením dítěte
- rizika pro psychický a sociální vývoj
- technologické prostředky a jejich limity
- skrytý versus otevřený dohled
- vliv na vztah rodič–dítě
- sekundární rizika (únik dat, zneužití třetími osobami)
- zkušenosti z praxe OSPOD

2. Právní rámec ochrany dítěte

- Úmluva o právech dítěte – právo na soukromí a důstojnost
- Listina základních práv a svobod a ústavní limity
- § 6 ZSPOD a nepříznivá sociální situace dítěte
- občanskoprávní ochrana osobnosti dítěte
- GDPR a zpracování dat dítěte rodičem
- hranice rodičovské odpovědnosti
- judikatura k ochraně soukromí nezletilých
- mezinárodní standardy (Rada Evropy, EU)
- povinnosti škol při řešení stížností dítěte
- kolize práva rodiče chránit dítě a práva dítěte na soukromí

3. Identifikace ohrožení

- typické projevy dítěte pod tlakem sledování
- psychosomatické obtíže, úzkosti, poruchy spánku
- ztráta důvěry mezi rodičem a dítětem
- změny v chování a ve vztazích s vrstevníky
- signály ve škole a u psychologa
- hranice mezi přiměřenou ochranou a nelegitimním sledováním
- rozdíly podle věku a vyspělosti dítěte
- indikátory v rozhovoru s rodiči
- přístup k digitálním stopám v telefonu dítěte
- mapování příčin a motivů rodičovského chování

4. První kroky OSPOD

- přijetí podnětu od školy, dítěte nebo jiného subjektu
- rozhovor s dítětem a ověření míry ohrožení
- první kontakt s rodiči a jejich reakce
- volba nejmírnějších opatření k nápravě
- prevence sekundární viktimizace dítěte
- zapojení školního psychologa a třídního učitele
- dokumentace prvního jednání
- pravidla pro zápis a archivaci informací
- vyhodnocení proporcionality zásahu
- doporučení pro rodinu k okamžitým změnám

5. Dokumentace a důkazní standardy

- jak evidovat stížnosti dítěte
- práce s digitálními důkazy (aplikace, nastavení)
- GDPR a omezení při zpracování dat dítěte
- anonymizace a redakce údajů pro soud
- spolupráce s policií při závažném narušení práv
- test relevance a proporcionality důkazů
- archivace ve spise OSPOD
- komunikace s rodiči o uchovávání důkazů
- vysvětlení dítěti, co se s daty děje
- checklist kvality před předáním spisu

6. Komunikace s dítětem a rodiči

- přiměřený jazyk pro dítě
- vysvětlení hranic rodičovské kontroly
- zapojení „bezpečné osoby“ do rozhovoru
- práce s rodiči, kteří jsou v popření nebo strachu
- zvládání konfliktů mezi rodiči
- prevence stigmatizace dítěte ve škole a rodině
- ověřování porozumění dítěte
- limity informování rodičů, pokud by to ohrozilo dítě
- formulace pozvánek, zápisů a doporučení
- budování důvěry v rodině místo jednostranné kontroly

7. Participace dítěte

- právo dítěte být slyšeno ve věcech sledování
- formy vyjádření (rozhovor, písemně, anonymně)
- ochrana soukromí v dokumentaci
- prevence retraumatizace
- zapojení dítěte do plánu práce s rodinou
- revize názoru dítěte v čase
- hranice, kdy dítě nezatěžovat procesem
- zapojení školy a vrstevníků jako podpory
- prevence manipulace názoru dítěte rodiči
- participace jako nástroj posílení důvěry

8. Koordinace mezi institucemi

- role školy, OSPOD a psychologa
- případová konference při vážném narušení práv
- jednotný plán práce s rodinou

- evidence sdílení informací
- ochrana citlivých údajů dítěte
- časové osy zásahu a kontroly opatření
- eskalace při neochotě rodičů spolupracovat
- zapojení komunitních služeb
- spolupráce s neziskovými organizacemi
- prevence duplicitních zásahů

9. Právní nástroje OSPOD a školy

- preventivní doporučení a dohody s rodiči
- opatření směřující k ochraně dítěte před nadměrným dohledem
- návrhy na předběžná opatření k soudu
- přestupková a trestní odpovědnost rodičů při zneužití technologií
- ukončovací kritéria a návrat do běžného režimu
- využití mediativních a restorativních přístupů
- hranice spolupráce s policií
- judikatura k právu dítěte na soukromí
- role školy při ochraně dítěte
- příklady správné a chybné praxe

10. Psychologické a sociální dopady sledování

- pocity nedůvěry a frustrace dítěte
- zhoršení vztahů v rodině
- riziko úzkostí a depresí
- narušení identity a autonomie dítěte
- vliv na vrstevnické vztahy
- riziko izolace a sociálního stažení
- sekundární viktimizace dítěte
- dopad na školní výkon
- potřeba multidisciplinární podpory
- prevence opakování situace

11. Modelové situace z praxe

- GPS náramek u desetiletého dítěte
- monitoring telefonu a sociálních sítí dospívajícího
- skrytý spyware nainstalovaný rodičem
- kombinace technologického dohledu a fyzického trestání
- rodič v úzkosti versus ohrožení dítěte
- odmítání spolupráce rodičů s OSPOD
- role školy při odhalení problému
- zapojení psychologa při narušeném vztahu
- příklady dobré a chybné praxe
- možnosti prevence do budoucna

12. Diskuse a závěr

- shrnutí hlavních principů
- doporučené postupy do praxe
- sdílení zkušeností účastníků
- otevřená diskuse k dotazům
- inspirace pro lokální metodiky
- reflexe hranic rodičovské odpovědnosti
- role prevence a osvěty rodičů

- doporučení k dalšímu vzdělávání